

Exotische mieren in tuincentra

In de potgrond van geïmporteerde planten kunnen mieren uit andere landen aanwezig zijn. Enkele van deze exoten kunnen ernstige overlast veroorzaken. Dat kan in een tuincentrum of bij een andere groenverkoper zijn, waar de potten worden uitgesteld, maar ook in woonwijken als een besmette plant in een tuin geplaatst wordt. Het is belangrijk om geen planten met exotische mieren erin te importeren en te verkopen. In deze brochure worden enkele exotische soorten die in tuincentra gevonden zijn voorgesteld.

Exotische soorten

Mieren zijn algemeen voorkomende insecten die meestal nesten maken in grond. Als er grond verplaatst wordt, bijvoorbeeld in plantenvotten, kunnen ze verslept worden. Zo zijn allerlei mieren die van nature niet voorkomen in Nederland ('exoten') toch hier terechtgekomen. Onderzoek laat zien dat bij groenverkopers diverse exotische soorten voorkomen, in plantenvotten maar ook gevestigd op het terrein. Via plantenverkoop worden ze verder verspreid naar woonwijken. Exotische soorten kunnen de inheemse flora en fauna aantasten. Hun verspreiding dient dus voorkomen te worden.

gewone dikkop
Pheidole pallidula

mediterrane
compostmier
Hypoponera eduardi

ribbelzaadmier
Tetramorium bicarinatum

Plaagdieren

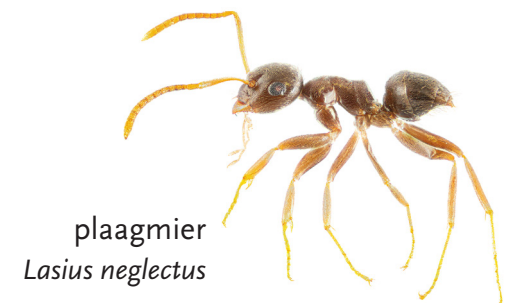
Enkele exotische mieren kunnen uitgroeien tot ernstige plaagdieren in woonwijken. Het gaat om soorten die in superkolonies leven. Hierbij wordt de dichtheid van mieren zo groot, dat op allerlei vlakken overlast en schade ontstaat en er vaak erg veel kosten gemaakt moeten worden om een wijk leefbaar te houden. Hieronder staan de drie meest overlast gevende soorten. Import en verspreiding van deze mieren moet altijd voorkomen worden en bij signalering is het nodig om direct in actie te komen en te beoordelen of en hoe bestrijding gestart moet worden.

mediterraan draaigatje
Tapinoma nigerrimum s.l.

Argentijnse mier
Linepithema humile

plaagmier
Lasius neglectus

Exotische mieren in tuincentra

Leefwijze

Mieren leven in kolonies. Eén of meerdere koninginnen zitten diep verscholen in de grond en leggen eitjes. De werksters lopen ook buiten het nest rond op zoek naar eten en nieuwe nestelplekjes. Om van een exotische mierensoort af te komen is het nodig om de eileggende koninginnen te verwijderen. Vaak is dat een lastige, specialistische klus, waarbij iemand met ervaring ingeschakeld moet worden om de locatie en omvang van de kolonie te bepalen en op de juiste wijze te behandelen.

Atlantische dwergschubmier
Plagiolepis schmitzii

roodkopgraanmier
Messor barbarus

slanke oogstmier
Aphaenogaster senilis

Wat te doen

Maak bij een (vermoedelijke) aanwezigheid van een exotische mierensoort melding bij EIS Kenniscentrum Insecten of Tuinbranche Nederland. Mieren determineren is specialistenwerk, dus bijna altijd is een opgestuurd monster of terreinbezoek nodig. Op basis van de determinatie en de mate van vestiging van de mieren, kunnen maatregelen voorgesteld worden. Bijvoorbeeld hoe de betreffende soort te verwijderen is of hoe voorkomen kan worden dat de mieren een plaag worden.

tropische compostmier
Hypoponera ergatandria

Afrikaanse langsprietmier
Nylanderia jaegerskioeldi

rode schorpioenmier
Crematogaster scutellaris

Colofon

Waarnemingen van exotische mieren kunnen worden gemeld bij EIS, tevens kunnen hier determinaties aangevraagd worden: eis@naturalis.nl

Meer informatie:

www.eis-nederland.nl/exotischemieren

www.tuinbranche.nl/nieuwsberichten/exoten

Deze brochure werd mogelijk gemaakt door: Team Invasieve Exoten (Bureau Risicobeoordeling & onderzoek) van de NVWA

Een uitgave van EIS Kenniscentrum Insecten, mei 2023

Tekst en samenstelling: Jinze Noordijk

Foto's: Jitte Groothuis, Jittebug Photography

Met ingevoerde olijfbomen komen veel exotische mieren mee